

EL LLENGUATGE

N'hi ha

10/II/1977

que ho diuen

La natura dels nostres comentaris ens emmena sovint a redactar frases com ara les següents: N'hi ha que rebutgen l'ús d'aquesta paraula, o bé: Hi ha qui s'estima més una altra solució. I sobre tots dos redactats ens han estat formulades algunes reserves. Però nosaltres creiem que són admissibles tots dos.

Un lector, amb poques raons i paraules, però amb una rara seguretat, ens va esmenar una frase com N'hi ha que ho diuen que, segons ell, caldria que fos Hi ha qui ho diu. Però aquestes oracions amb el pronom en representant un element nominal no especificat però fàcilment deducible pel context —cantar-ne una fer-ne de les seves, haver-n'hi que ho diuen, etc. — s'insereixen dins la nostra fraseologia popular més genuïna i és certament sorprenent que algú pensi a rebutjar-les. I si cal adduir alguna autoritat, heus ací una frase que Joan Coromines posa en boca de Pompeu Fabra: «N'hi ha que es pensen que això és un aparell automàtic, que tirant-hi deu cèntims en sortirà la resposta.»

També ens retreuen la segona solució: Hi ha qui s'ho pensa, justament a causa del caràcter ten genuï de l'oració concurrent, però això pot constituir només un factor de preferència, i no una prova contra la seva bondat gramatical, que ens sembla irreprotxable. I no costaria gaire, tampoc, d'adduir-ne exemples d'autoritats. Per la nostra banda, hi podem afegir que si algun cop preferim Hi ha qui té... a N'hi ha que tenen... és perquè aquesta segona construcció, en algun cas determinat, podria induir, indègudament, a fer cercar un antecedent del pronom en en una frase anterior del context.

ALBERT JANE